

I de gamle mesteres fotspor

I Vikingskipsmuséets kjeller har en ung amerikansk kvinne blitt kjent med norske treskjærertradisjonens innerste hemmeligheter. Sammen med den gamle mesteren Erik Fridstrøm har Deborah Mills gjenskapt den over 800 år gamle inngangsportalen til Ål stavkirke. Originalen skal sendes til en omfattende utstilling i Paris i april.

Tekst og foto: *Bjørn Moholdt*

Dette er bare helt fantastisk, sier en himmelfallen Deborah på nærmest perfekt norsk, stryker en kjælen hånd over den tjærebrente originalen, som med sin detaljrikdom og visuelle kraft er et unikt eksempel på norsk middelalderkunst. Like ved ligger den påbegynte kopien, overdrysset med utskjæringsjern i forskjellige størrelser.

Drømmen ble til virkelighet
- Føler at jeg på en måte går i de gamle mesteres fotspor, fortsetter Deborah, som er med og avslutter arbeidet med

portalkopien. Den blir et av Norges bidrag til Europarådets utstilling «Viking og hvitekryst» i Paris denne våren. Universitetets Oldsakssamling

har i den forbindelse fraveket regelen om ikke å sende originaler ut av landet, men sikrer seg ved å lage en kopi. Treskjærmester Erik

Fridstrøm står for dette arbeidet, med god hjelp fra Deborah.

Deborah kom til Norge for fire år siden, fordi hennes mann fikk jobb her. Selv er hun utdannet treskulptør ved Art Students League i New York, og begynte straks å gjøre seg kjent med lokale forhold ved å ta kontakt med muséer og norske treskjærere.

Etter et ettårig språkkurs gikk hun ett år på møbelsnekkerlinjen ved Elvebakken videregående skole. - Da jeg var trygg på språket tok jeg mot til meg og oppsøkte treskjæerverkstedet ved Vikingskipshuset på Bygdøy i Oslo. Min store drøm var å få arbeide der, smiler Deborah.

Eget språk

Der ble hun engasjert som hospitant. - Det var nesten ikke til å tro, fortsetter hun.

- Som skulptør er det alltid brukskunst som har opptatt meg, kunst som kan brukes, tas på om du vil. Det fineste jeg vet er slitte tremøbler, som man kan se og føle har vært brukt opp gjennom generasjoner. Det gir en egen tilfredsstillende å se at tingene dine blir anvendt...

Arbeidet med Ål-portalen er omfattende, men med Erik Fridstrøm (74) ved sin side har hun en person som har gjort det meste på dette området. Oslo-mannen, som ble hentet fra sin pensjonisttilværelse til Oldsakssamlingen for nydyst, har blant annet kopiert en rekke stavkirkeportaler, i tillegg til hele Borgund stavkirke. Denne kopien er idag å finne i Rapid City i Sør-Dakota i USA.